

Program Rozwoju Chorągwi Śląskiej ZHP na lata 2014-2018

PROGRAM ROZWOJU CHORAĞWI ŚLĄSKIEJ ZHP NA LATA 2014 – 2018

Katowice, 2014

CHARAKTERYSTYKA CHORAĞWI - INFORMACJE OGÓLNE

Chorągiew Śląska ZHP jest jednostką organizacyjną Związku Harcerstwa Polskiego, działającą na terenie województwa śląskiego. Zrzesza ponad 10 tysięcy zuchów, harcerzy, harcerzy starszych, wędrowników, instruktorów i seniorów z 34 hufców ZHP, które funkcjonują prawie we wszystkich większych miastach województwa śląskiego oraz w Chrzanowie – leżącym w obszarze województwa małopolskiego. W chorągwi działają także ośrodki harcerskie: Ośrodek Harcerski w Chorzowie, Harcerski Ośrodek Wodny w Poraju oraz Ośrodek Harcerski w Wiśle Wielkiej. Ośrodek Harcerski w Chorzowie jest także siedzibą Chorągwianej Szkoły Instruktorskiej, Harcerskiego Centrum Edukacji Ekologicznej, Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Instruktorów oraz Harcerskiej Akademii Aktywnego Obywatela.

Zgodnie ze Statutem Związku Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska ZHP poprzez działanie referatów, komisji i zespołów oraz Chorągwianej Szkoły Instruktorskiej stale i systematycznie podejmuje następujące działania (są to działania ciągłe):

- stwarza warunki do wszechstronnego, intelektualnego, społecznego, duchowego, emocjonalnego i fizycznego rozwoju człowieka;
- upowszechnia i umacnia w społeczeństwie przywiązanie do wartości: wolności, prawdy, sprawiedliwości, demokracji, samorządności, równouprawnienia, tolerancji i przyjaźni;
- stwarza warunki do nawiązywania i utrwalania silnych więzi międzyludzkich ponad podziałami rasowymi, narodowościowymi i wyznaniowymi;
- upowszechnia wiedzę o świecie przyrody, przeciwstawia się jego niszczeniu przez cywilizację, kształtuje potrzeby kontaktu z nieskażoną przyrodą;
- wspomaga i koordynuje działalność drużyn i hufców ZHP na terenie województwa;
- buduje wspólnotę instruktorską i wspólnotę hufców; inicjuje i wzmacnia działalność programową i metodyczną;
- koordynuje, nadzoruje i systematycznie ocenia komendy hufców i wszystkie jednostki organizacyjne na szczeblu chorągwi;
- zajmuje się kształceniem kadry instruktorskiej;
- współpracuje z władzami regionalnymi;
- pozyskuje środki materialne i finansowe na bieżącą działalność;
- utrzymuje i rozwija kontakty z władzami samorządowymi oraz propaguje w środowisku idee harcerskie, a w szczególności służbę Bogu, Polsce i ludziom, jako podstawy harcerskiego sposobu na życie.

Oprócz powyższych zadań chorągiew:

- organizuje kursy i seminaria o charakterze otwartym w zakresie wychowania dzieci i młodzieży;
- upowszechnia ideę wolontariatu oraz organizuje wolontariuszy do realizacji celów statutowych;
- prowadzi działalność międzynarodową, w tym działalność na rzecz integracji europejskiej;
- upowszechnia wiedzę o świecie przyrody, przeciwstawia się jego niszczeniu przez cywilizację, kształtuje potrzeby kontaktu z nieskażoną przyrodą, organizuje przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska naturalnego;
- organizuje przedsięwzięcia związane z rozwojem zainteresowań i specjalności, działalnością w zakresie kultury, kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i krajoznawstwa;
- inicjuje i realizuje programy profilaktyczne, antyalkoholowe i przeciwdziałające uzależnieniom;
- działa na rzecz obrony narodowej i bezpieczeństwa powszechnego;

- organizuje letni i zimowy wypoczynek w formach wyjazdowych i w miejscu zamieszkania, zarówno dla członków ZHP, jak i dzieci i młodzieży nie zrzeszonej często pochodzących z rodzin o niskim statusie społecznym;
- zajmuje się rehabilitacją i rewalidacją dzieci niepełnosprawnych;
- podejmuje akcje oświatowe w zakresie kultury fizycznej, turystyki i sportu zarówno wśród harcerzy, jak i młodzieży nie zrzeszonej;
- stara się także popularyzować idee demokracji, odpowiedzialności obywatelskiej i świadomości narodowej jako wartości, wynikających z harcerskich ideałów;
- przeciwdziała również patologiom społecznym poprzez rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży.

Śląscy harcerze działają na rzecz swojego regionu, biorąc udział w różnego rodzaju akcjach społecznych. Chorągiew Śląska podejmuje się organizacji wielu zadań i przedsięwzięć programowych adresowanych do zuchów, harcerzy, harcerzy starszych i wędrowników oraz do dorosłej kadry organizacji – instruktorów i seniorów.

W trosce o zwiększenie bezpieczeństwa powierzonych naszej opiece dzieci i młodzieży oraz dbając o wzbogacenie i zwiększenie naszej oferty programowej podpisane zostały porozumienia, między innymi z:

- Śląskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej,
- Prezesem Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych,
- Prezesem Oddziału Wojewódzkiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego,
- Śląskim Komendantem Wojewódzkim Policji,
- Dyrektorem Ośrodka Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. Waleriana Pański Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Katowicach,
- Dyrektorem Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego,
- Komendantem Śląskiego Oddziału Straży Granicznej,
- Komendantem Wojewódzkim Ochotniczych Hufców Pracy,
- Przewodniczącym Rady Prezesów Oddziałów PTTK Województwa Śląskiego,
- Dyrektorem Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej – Komisją Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Katowicach,
- Dyrektorem Wydziału Zarządzania Kryzysowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach;
- Prezesem Zarządu Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach.

W roku 2013 zostały także odnowione dotychczasowe porozumienia zawarte pomiędzy Komendą Śląskiej Chorągwi ZHP i Śląskim Komendantem Wojewódzkim Policji, a także pomiędzy Komendą Śląskiej Chorągwi ZHP i Śląskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.

„Strategia Rozwoju ZHP” stawia drużynowego w centrum zainteresowania całej Organizacji. Wszystkie cele strategiczne przyjmowane przez Organizację mają sens tylko wtedy, jeśli w wyniku ich realizowania poprawi się wsparcie Organizacji dla drużynowego. Wszystkie działania podejmowane przez harcerskie komendy mają służyć wsparciu kadry instruktorskiej, w tym szczególnie drużynowego.

Program Rozwoju Śląskiej Chorągwi ZHP na lata 2014 - 2018 wyznacza Komendzie Chorągwi, pozostałym władzom Chorągwi oraz wszystkim Hufcom Śląskiej Chorągwi, kierunek rozwoju wspólnoty do roku 2018, będąc jednocześnie ściśle powiązany ze Strategią ZHP oraz stanowiącym fundament dla podejmowanych działań przez wszystkie środowiska skupione w Śląskiej Chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego.

Misją Związku Harcerstwa Polskiego jest wychowywanie młodego człowieka czyli wspieranie go we wszechstronnym rozwoju i kształtowanie charakteru poprzez stawianie wyzwań.

WIZJA CHORAĞWI W ROKU 2018

Chcemy, aby w 2018 roku Chorągiew Śląska była silną wewnątrznie i stabilną zewnątrznie jednostką, stanowiącą wspólnotę tworzących ją hufców. Siłą Chorągwi będzie wielokierunkowy rozwój oraz nowoczesność jej działań, a także pozytywny odbiór zewnętrzny. W hufcach funkcjonować będą gromady i drużyny, które poprowadzą przygotowani liderzy – drużynowi. Kadra instruktorska, pełniąca i obejmująca swoje funkcje, będzie do nich formalnie i praktycznie przygotowana oraz będzie wyrabiała nawyk stałego dokształcania się. Nastąpi usprawnienie i zwiększenie skuteczności zarządzania w Chorągwi.

W Chorągwi będzie funkcjonował system wykorzystywania mechanizmów on-line do dokumentowania pracy hufców i całej Chorągwi. Dokumentacja prowadzona będzie głównie elektronicznie. Struktura Chorągwi zostanie zaktualizowana i dostosowana do bieżącej sytuacji. Nastąpi wzrost liczebny w hufcach, a tym samym Chorągwi o minimum 5% m. in. dzięki wysoko zmotywowanej i dobrze przeszkolonej kadrze instruktorskiej. Sytuacja finansowa Chorągwi będzie stabilna - utrzymana zostanie płynność finansowa.

Kluczową rolę w działaniach Chorągwi odgrywać będą hufce, których komendy nastawione będą na realizację podstawowego zadania, jakim jest wspieranie drużynowych. Zadaniem Komendy Chorągwi będzie wspieranie działań hufców.

OBSZARY STRATEGICZNE

Program Rozwoju Śląskiej Chorągwi ZHP na lata 2014 - 2018 ma kształtować indywidualny charakter Chorągwi, a poprzez jej wdrażanie ma realizować również Strategię Związku Harcerstwa Polskiego. Realizacja wszystkich obszarów strategicznych ma pośrednio wpłynąć na zbudowanie przez środowiska harcerskie silnej wspólnoty mocno osadzonej w środowisku działania.

Program Rozwoju Śląskiej Chorągwi ZHP obejmuje następujące obszary strategiczne:

Obszar 1 – PROGRAM

Diagnoza:

Powszechnym zjawiskiem jest łączenie kilku funkcji przez instruktorów, co skutkuje brakiem osób odpowiedzialnych tylko za jeden obszar. Dodatkowo osoby pełniące wiele funkcji są przeciążone w zakresie różnorodności realizowanych zadań i wpływa to także na jakość podejmowanych działań oraz efekty wykonywanej pracy. Nie we wszystkich hufcach działają instruktorzy formalnie przygotowani do pełnienia swoich funkcji, w tym także funkcji namiestników. Kadry programowej hufców często brakuje wsparcia. Instruktorzy (szczególnie młodzi) z różnych przyczyn nie posiadają nawyku dokształcania się poprzez udział w kolejnych formach doskonalących (warsztatowych).

Nie wszystkie komendy hufców wdrażają dokument pt. „Zasady wspierania programowo-metodycznego drużynowych w ZHP”, a co za tym idzie - kadra instruktorska (drużynowi) często nie zna tego dokumentu. Poprzez promowanie zdobywania Odznaki Kadry Programowej planujemy wzmocnienie działalności programowej drużyn oraz hufców

Cel strategiczny:

Referaty i zespoły chorągwiane kreują działalność programową i wychowawczą oraz inspirują i wspierają program hufców.

Komendy hufców wspierają działalność programową i wychowawczą podstawowych jednostek organizacyjnych stawiając główny nacisk na dobry program gromad i drużyn.

Ważne jest zapewnienie wsparcia programowo - metodycznego na każdym szczeblu organizacji.

Realizacja:

Zadania dla hufców:

1. W każdej komendzie hufca na terenie Chorągwi Śląskiej ZHP powołany zostanie instruktor odpowiedzialny za program i wsparcie metodyczne (odpowiednio przeszkolony);
2. W każdym hufcu powołana zostanie osoba odpowiedzialna za współpracę zagraniczną (odpowiednio przeszkolona);
3. W każdym hufcu współpraca zagraniczna stanowić będzie ważny element jego działalności programowo-wychowawczej;
4. Komendy hufców dołożą wszelkich starań, aby w podległych jednostkach organizacyjnych świadomie stosowana była harcerska metoda wychowawcza;
5. Zostaną opracowane projekty (zadania) finansowane z zewnętrznych źródeł w celu organizacji atrakcyjnej działalności programowej w hufcach;
6. Działalność programowa hufców będzie promowana i propagowana w mediach, również społecznościowych;
7. Komendy hufców będą wyposażać drużynowych w wiedzę i umiejętności niezbędne do przygotowywania i realizacji lokalnych propozycji programowych;
8. Komendy hufców będą pozyskiwały i aktywizowały byłych instruktorów do bieżącej działalności;
9. W każdym hufcu będzie działał zespół odpowiedzialny za wsparcie drużynowych oraz za prowadzenie regularnej i systematycznej pracy ze wszystkimi pionami metodycznymi;
10. Podstawowe jednostki organizacyjne, przede wszystkim gromady i drużyny, przy wsparciu komend hufców będą wdrażały Uchwałę Programową ZHP;
11. Komendy hufców będą organizowały przedsięwzięcia mające na celu promowanie pracy systemem małych grup zgodnie z metodą harcerską, ze szczególnym uwzględnieniem pracy systemem zastępowym;
12. Komendy hufców przy wsparciu Komendy Chorągwi będą wdrażały Uchwałę Programową tak, aby podstawą działań programowych było zachowanie ich wychowawczego celu i charakteru, przy jednoczesnym wykorzystaniu nowoczesnych form, odpowiadających na zmieniające się potrzeby i wyzwania;
13. Poprawiona zostanie działalność programowa podczas form wypoczynku (zimowych i letnich);

Zadania dla Komendy Chorągwi:

1. W Komendzie Chorągwi działać będzie instruktor odpowiedzialny za program i sprawy wychowawcze, który stać będzie na czele zespołu programowego, w skład którego wchodzić będą instruktorzy odpowiedzialni za wsparcie pracy wszystkich pionów metodycznych i specjalności działających w Chorągwi oraz pełnomocnik ds. zagranicznych;

2. Ww. zespół na bieżąco będzie inspirował do podejmowania wspólnych działań programowych oraz będzie przygotowywał i koordynował chorągwiane przedsięwzięcia programowe;
3. Ww. zespół będzie wspierał pracę instruktorów i zespołów hufcowych odpowiedzialnych za program w hufcach; w ramach tego wsparcia systematycznie będą się odbywały zbiórki kadry programowej hufców i Chorągwi;
4. Corocznie organizowane będą kursy namiestników lub inne formy doskonalące dla członków namiestnictw i innych zespołów programowych;
5. Minimum raz na pół roku będą organizowane warsztaty metodyczne (repertuarowe) dla kadry programowej wspierającej działania drużynowych;
6. Kadra programowa hufców zostanie wyposażona w wiedzę i umiejętności niezbędne do przygotowywania i wdrażania lokalnych propozycji programowych;
7. Na każdym szczeblu współpraca międzynarodowa będzie ważnym elementem działań programowo-wychowawczych, a środowiska harcerskie będą korzystały z dostępnych możliwości współpracy zagranicznej;
8. Corocznie będzie opracowywana, przy współudziale kadry programowej hufców, propozycja programowa wraz z materiałami repertuarowymi i metodycznymi;
9. Komenda Chorągwi dołoży wszelkich starań, aby w podległych jednostkach organizacyjnych świadomie stosowana była harcerska metoda wychowawcza;
10. Działalność programowa promowana będzie w środkach masowego przekazu, w tym także mediach społecznościowych;
11. Na stronie internetowej Chorągwi utworzona zostanie zakładka banku dobrych praktyk programowych;
12. Promowane i wspierane będą specjalności w hufcach Chorągwi Śląskiej;

13. Komenda Chorągwi będzie przygotowywała i przeprowadzała systematyczne zbiórki osób odpowiedzialnych za program w hufcach, zgodnie z planem przygotowanym na minimum rok do przodu, będące ważnym elementem wspierania zarządzania Chorągwią;
14. Utworzona zostanie izba tradycji Chorągwi Śląskiej, w której przechowywane będą materiały i pamiątki historyczne.

Obszar 2 – ZARZĄDZANIE

2.1. Prosta dokumentacja e-zhp

Diagnoza:

Jedynie część Hufców korzysta z elektronicznego programu służącego do wgrywania dokumentów – meldunków, rozkazów, protokołów z posiedzeń komend hufców i innych dokumentów. Brak jest systemu pozwalającego na wypełnianie meldunków komendanta za pomocą formularza online. Potrzebne dane teleadresowe wypełniane są za pomocą tabel w programach tekstowych, co również mogłoby się odbywać za pomocą formularzy online.

Cel strategiczny:

Stworzenie systemu wykorzystania mechanizmów online do prowadzenia dokumentacji w hufcach i w Chorągwi, w celu usprawnienia przepływu dokumentacji komendy hufców - Komenda Chorągwi i odwrotnie.

Realizacja:

Zadania dla hufców:

1. Dokumentacja jest na bieżąco prowadzona we wszystkich hufcach;

2. Na stronach internetowych wszystkich hufców Chorągwi Śląskiej zamieszczane są podstawowe dokumenty takie jak: rozkazy, uchwały Komend Hufców, a także wzory dokumentów przydatnych w pracy podstawowych jednostek organizacyjnych;
3. Kadra instruktorska hufców zostanie przeszkolona w zakresie prowadzenia dokumentacji z wykorzystaniem nowych technologii;
4. Komendy hufców na bieżąco aktualizować będą Ewidencję ZHP, dbając o to by obowiązek ten był również dopełniany przez szefów podstawowych jednostek organizacyjnych.
5. Komendy hufców wykorzystywać będą Ewidencję ZHP w swojej działalności organizacyjnej;

Zadania dla Komendy Chorągwi:

1. Zostanie stworzone oprogramowanie do wypełniania wewnętrznych dokumentów online;
2. Członkowie komend hufców zostaną przeszkoleni w zakresie prowadzenia dokumentacji z wykorzystaniem nowych technologii;
3. Komenda Chorągwi na bieżąco będzie wykorzystywała Ewidencję ZHP w procesie zarządzania;
4. W Komendzie Chorągwi funkcjonować będą m. in. elektroniczne bazy dokumentów wewnętrznych oraz elektroniczny system obiegu dokumentów.

2.2. Przyjazna struktura

Diagnoza:

Nie wszystkie hufce spełniają kryteria zawarte w „Zasadach tworzenia i działania hufców”. Funkcjonują także hufce działające na pograniczu minimalnej liczby członków.

Należy intensywnie pracować nad zwiększeniem liczebności hufców, a tym samym Chorągwi.

Komendom (komendantkom i komendantom) hufców potrzebne jest wsparcie merytoryczne bieżącej działalności zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami.

Cel strategiczny:

Wzmocnienie organizacyjne hufców oraz doprowadzenie do sytuacji, w której wszystkie hufce Chorągwi Śląskiej są silne i spełniają kryteria zawarte w instrukcji „Zasady tworzenia i działania hufców”. Zwiększenie stanu liczebnego hufców Chorągwi o minimum 5 %.

Realizacja:

Zadania dla hufców:

1. Władze hufców powinny stale doskonalić swoją pracę tak, aby poprawiła się jakość pracy hufców;
2. Komendy wszystkich hufców powinny doprowadzić do spełniania kryteriów zawartych w „Zasadach tworzenia i działania hufców”;
3. Komendy hufców corocznie będą rzetelnie wypełniać arkusz analizy hufca;
4. Komendy hufców doprowadzą do zwiększenia stanu liczebnego hufców o minimum 5%.

Zadania dla Komendy Chorągwi:

1. W Chorągwi Śląskiej zostanie powołany zespół do spraw wsparcia komend hufców, którego zadaniem będzie wspieranie komend hufców w zakresie bieżącej działalności według ich indywidualnych potrzeb;
2. Corocznie przeprowadzana będzie analiza stanu Chorągwi i hufców, we wszystkich obszarach działania, której wyniki publikowane będą na stronie internetowej Chorągwi;
3. Komenda Chorągwi podejmie niezbędne działania zmierzające do zwiększenia stanu liczebnego hufców, a tym samym Chorągwi, o minimum 5 %;
4. Minimum raz w kadencji Komenda Chorągwi przeprowadzi audyt wewnętrzny w podległych hufcach;

5. Struktura organizacyjna Chorągwi będzie stale aktualizowana do potrzeb;
6. Zostanie opracowany i wdrożony stały system wsparcia działających hufców.

2.3. Zarządzanie Chorągwią

Diagnoza :

Komendy hufców oraz Biuro Komendy Chorągwi działają w sposób dobry i sprawny, a wszystkie informacje zamieszczane są na bieżąco na stronie internetowej Chorągwi, która stanowi główny kanał komunikacyjny Komendy Chorągwi i jej zespołów. Należy jednak stale dbać o zwiększenie skuteczności zarządzania i jego profesjonalizacji. W wielu komendach hufców brak jest nawyku odpowiadania – potwierdzania otrzymania wysyłanych e-maili oraz zamieszczania informacji przekazywanych z Komendy Chorągwi na stronach internetowych hufców. Należy także zmienić formułę organizowanych zbiórek dla kadry hufców oraz zwiększyć ilość decyzji konsultowanych w różnych gremiach instruktorskich, zwiększając tym samym partycypację kadry instruktorskiej w podejmowaniu kluczowych dla Chorągwi decyzji.

Cel strategiczny :

Usprawnienie skutecznego i profesjonalnego zarządzania hufcami i Chorągwią.

Realizacja:

Zadania dla hufców:

1. Hufce wspólnie wdrożą opracowany system zarządzania jakością w podległych jednostkach organizacyjnych;
2. Po opracowaniu przez GK ZHP tzw. opcji zero zostanie ona wdrożona w życie przez wszystkie jednostki organizacyjne;
3. Upowszechnione i wdrożone zostaną procedury postępowania w sytuacjach szczególnych;
4. Systematycznie raz na kwartał przeprowadzany będzie monitoring stron internetowych podległych jednostek organizacyjnych;
5. Komendy hufców będą pracować w oparciu o operacyjne plany działania podlegające corocznej ewaluacji;

Zadania dla Komendy Chorągwi:

1. Komenda Chorągwi stworzy spójny system zarządzania jakością w jednostkach organizacyjnych Chorągwi i systematycznie będzie go wdrażała;
2. Po opracowaniu przez GKZHP tzw. opcji zero zostanie ona wdrożona w życie przez wszystkie jednostki organizacyjne;
3. Komenda Chorągwi opracuje, upowszechni i wdroży procedury postępowania w sytuacjach szczególnych;
4. Systematycznie raz na kwartał przeprowadzany będzie monitoring stron internetowych hufców;
5. Zostaną uporządkowane i zebrane w jednym miejscu wszystkie dokumenty państwowe, ogólnozwiązkowe i chorągwiane regulujące działalność harcerską w zakresie różnych jej dziedzin;
6. Uporządkowana zostanie strona internetowa Chorągwi;
7. Przeprowadzony zostanie cykl szkoleń dla kadry kierowniczej hufców w zakresie zarządzania jakością, zmianą i projektem;
8. Komenda Chorągwi podejmie działania zmierzające do utworzenia interaktywnego portalu służącego do zamieszczania informacji, oraz wspierającego ich przepływ pomiędzy jednostkami;
9. Komenda Chorągwi przygotowuje i systematycznie przeprowadzi zbiórki komendantów hufców, zgodnie z planem przygotowanym na minimum rok do przodu;
10. Opracowany zostanie katalog korzystania z uprawnień płynących ze statusu organizacji pożytku publicznego;

11. Podjęte zostaną działania mające na celu opracowanie projektów związanych z cyfryzacją, wdrażaniem i stosowaniem w Chorągwi Śląskiej e–usług np. organizacyjnych;
12. Przeprowadzona będzie digitalizacja źródeł historycznych oraz zasobów metodycznych Chorągwi;
13. Komenda Chorągwi nawiąże współpracę z przedsiębiorstwami działającymi w branży innowacyjnej, jak również z jednostkami naukowo – badawczymi, w celu opracowania kierunków działania związanych z rozwojem dzieci i młodzieży;
14. Komenda Chorągwi dołoży wszelkich możliwych starań do zintegrowania komendantów i kadry kierowniczej hufców;
15. Działalność Chorągwi prowadzona będzie w oparciu o operacyjne plany działania. Komenda Chorągwi corocznie przeprowadzi ich ewaluację.

Obszar 3 - MOTYWOWANIE I PROMOWANIE KADRY ZHP

Diagnoza:

Aktywnie działający instruktorzy często łączą pełnienie wielu funkcji. Wielozadaniowość i rozproszenie odpowiedzialności za wykonanie powierzonych zadań znacząco wpływa na efektywność ich pracy. W 11 komendach hufców nie ma instruktora odpowiedzialnego za pracę z kadrami i kształcenie. Natomiast w 19 hufcach nie ma Hufcowego lub Międzyhufcowego Zespołu Kadry Kształcącej. W 14 hufcach nie ma Hufcowej lub Międzyhufcowej Komisji Stopni Instruktorskich posiadającej uprawnienia do przyznawania stopnia podharcemistrza.

Kadra kierownicza wielu hufców nie jest przygotowana do opracowania i pracy z opisem funkcji podległych instruktorów. Ponadto instruktorom często potrzebne jest potwierdzenie zdobytych umiejętności i doświadczenia, które będą mogli wykorzystywać m. in. na rynku pracy, w momencie ubiegania się o zatrudnienie.

Chorągwińska Komisja Stopni Instruktorskich posiada uprawnienia do prowadzenia prób harcistrzowskich. Corocznie realizowanych jest także bardzo dużo prób harcistrzowskich, dlatego też potrzebna jest organizacja form szkoleniowych na tym poziomie. Kadry instruktorskiej hufców brakuje szkoleń, kursów, uprawnień, które wykorzystane mogą być także poza organizacją, tzw. zewnętrznymi.

Obecnie w Chorągwi Śląskiej funkcjonuje „zestaw luźnych elementów motywacyjnych”, dlatego należy stworzyć spójny system motywowania instruktorów, ze szczególnym uwzględnieniem motywowania drużynowych.

Cel strategiczny:

Wzmocnienie pracy z kadrami w każdym hufcu Chorągwi Śląskiej m. in. poprzez powołanie w każdym hufcu zespołu odpowiadającego za kształcenie (Hufcowy lub Międzyhufcowy Zespół Kadry Kształcącej) oraz za rozwój instruktorów (Hufcowej lub Międzyhufcowej Komisji Stopni Instruktorskich, posiadających uprawnienia do przyznawania stopnia podharcemistrza), tak aby kształcenie drużynowych odbywało się na poziomie hufca (w ich macierzystym środowisku). Zapewnienie stałego wzrostu liczby wysoko zmotywowanej i przeszkolonej kadry podejmującej kreatywne działania w hufcach i na poziomie Chorągwi. Przygotowanie do pełnionej funkcji obejmować będzie formalne przeszkolenie do funkcji oraz praktyczne pełnienie funkcji pod okiem doświadczonego instruktora.

Realizacja:

Zadania dla hufców:

1. Komendy będą podejmować działania mające na celu powołanie Hufcowego lub Międzyhufcowego Zespołu Kadry Kształcącej zgodnego z wymogami, w którym każdy z członków jest właściwie przygotowany i przeszkolony do swojej funkcji;
2. W każdym hufcu zostanie powołany instruktor odpowiedzialny w komendzie za kształcenie i pracę z kadrami;

3. W każdym hufcu osoby pełniące funkcję instruktorską będą miały możliwość podpisania umowy wolontariackiej określającej zakres obowiązków, a po zakończeniu pełnienia funkcji będą mogły otrzymać referencje;
4. Kadra instruktorska prowadząca kursy na poziomie hufcowym będzie miała możliwość otrzymania referencji (zaświadczenia) o prowadzeniu zajęć, potwierdzających posiadane kompetencje i umiejętności szkoleniowe (wewnętrzne i zewnętrzne);
5. Powierzenie funkcji instruktorskiej odbywać się będzie po spełnieniu warunku formalnego przygotowania do funkcji oraz odbyciu praktyki pod okiem doświadczonego instruktora w przypadku funkcji drużynowego.

Zadania dla Komendy Chorągwi:

1. Komenda Chorągwi poprzez działalność Chorągwianej Szkoły Instruktorskiej przygotowuje i przeprowadzi formy szkoleniowe dla kadry kształcącej, tak aby w każdym hufcu działał przeszkolony i przygotowany do pracy Zespół Kadry Kształcącej, a w każdej komendzie hufca został powołany instruktor odpowiedzialny za kształcenie i pracę z kadra;
2. Instruktorzy pełniący funkcję instruktorską w Komendzie Chorągwi będą mieli możliwość podpisania umowy wolontariackiej określającej zakres obowiązków, a po zakończeniu pełnienia funkcji będą mieli możliwość otrzymania referencji;
3. Corocznie Chorągwiana Szkoła Instruktorska będzie organizatorem formy szkoleniowej na poziomie harcmistrzowskim;
4. Komenda Chorągwi będzie przygotowywała i przeprowadzała systematycznie zbiórki dla osób odpowiedzialnych za kształcenie i pracę z kadra w hufcach, zgodnie z planem przygotowanym na minimum rok do przodu, będące ważnym elementem wspierania zarządzania Chorągwią;
5. Komenda Chorągwi dołoży wszelkich starań, aby organizowane chorągwiane kursy instruktorskie odbywały się na wysokim i profesjonalnym poziomie;
6. Corocznie Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Instruktorów zorganizuje minimum jedną formę doskonalącą dla kadry kierowniczej hufców, dającą tzw. uprawnienia zewnętrzne;
7. Kadra instruktorska prowadząca kursy na poziomie chorągwianym będzie miała możliwość otrzymania po ich zakończeniu zaświadczenia o prowadzeniu zajęć, potwierdzającego kompetencje i umiejętności szkoleniowe (wewnętrzne i zewnętrzne);
8. Powierzenie funkcji instruktorskiej odbywać się będzie po spełnieniu warunku formalnego przygotowania do funkcji;
9. Zostanie opracowany i wdrożony sposób wyróżniania najlepszych drużynowych „Mistrzowski drużynowy Chorągwi Śląskiej”;
10. Kadra instruktorska, niezależnie od stażu instruktorskiego, regularnie będzie podnosić swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach;
11. W Chorągwi oraz we wszystkich hufcach będzie sprawnie funkcjonował system pracy z kadra, który pozwoli naturalnie pozyskiwać kadra do wszystkich obszarów ich działalności, a dobrze zmotywowana kadra sama podejmować będzie nowe wyzwania, realizując swoje indywidualne ścieżki rozwoju instruktorskiego;
12. Członkowie wszystkich Hufcowych/Międzyhufcowych Komisji Stopni Instruktorskich zostaną formalnie przygotowani do pełnienia swoich funkcji;
13. Każda hufcowa komisja stopni instruktorskich zostanie odwiedzona podczas swojej zbiórki przez członków Chorągwianej Komisji Stopni Instruktorskich;
14. W Chorągwi Śląskiej wzrośnie liczba Hufcowych i Międzyhufcowych Komisji Stopni Instruktorskich posiadających uprawnienia do otwierania prób podharcmistrzowskich, zgodnych z kryteriami określonymi w Systemie Stopni Instruktorskich oraz przy zachowaniu wysokiej jakości pracy tych komisji;

15. Komenda Chorągwi opracuje i upowszechni wzory dokumentów – umowy wolontariackie, referencje, zaświadczenia dla kadry o prowadzeniu zajęć, itp.;
16. Opracowany system „Motywowanie kadry instruktorskiej Chorągwi Śląskiej” zostanie wdrożony na wszystkich szczeblach;

Obszar 4 - JAWNOŚĆ I CZYTELNOŚĆ FINANSÓW

Diagnoza:

Sytuacja finansowa Chorągwi Śląskiej jest stabilna. Wskaźniki ekonomiczne wskazują na pełne pokrycie majątku trwałego funduszem własnym, jak i na trwałość struktury finansowania, która zapewnia Chorągwi pełną wypłacalność. Chorągiew jednak musi systematycznie i na bieżąco prowadzić analizę kosztów w stosunku do osiągniętych przychodów. Część hufców realizowała projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej i dobrze sobie radzi z pozyskiwaniem i rozliczaniem wniosków grantowych. Należy jednak zdobyte doświadczenie wykorzystywać i aplikować o środki finansowe w nowej perspektywie finansowania (obejmującej lata 2014 – 2020).

W Chorągwi Śląskiej funkcjonuje dodatkowa składka na współfinansowanie zadań wspólnych utrzymująca się przez lata na podobnym poziomie. Komenda Chorągwi oraz 26 hufców posiadają ośrodki (bazy) harcerskie, które wymagają ciągłego ponoszenia systematycznych i znacznych nakładów na ich utrzymanie i modernizację. Nie wszystkie ośrodki przynoszą zyski. Część instruktorów odpowiedzialnych za działalność finansową i gospodarczą nie jest świadoma ważności swoich funkcji i wykazuje niewielką odpowiedzialność.

W Chorągwi Śląskiej rozliczanie finansowe odbywa się za pomocą programu RAKS. Wymaga on jednak częstych aktualizacji, a jego utrzymanie jest kosztowne.

Cel strategiczny:

Utrzymanie stabilności i płynności finansowej przy znacznej poprawie sytuacji finansowej Chorągwi.

Realizacja:

Zadania dla hufców:

1. Komendanci hufców dopilnują terminowego, miesięcznego rozliczania swoich hufców z zachowaniem wszystkich wymagań formalnych;
2. Kadra hufców zajmująca się finansami będzie stale podnosiła swoje kwalifikacje i dbała o wysoką jakość swojej pracy;
3. Kadra hufców zajmująca się finansami będzie systematycznie uczestniczyła w szkoleniach z zakresu pozyskiwania i rozliczania środków ze źródeł zewnętrznych;
4. Komendy hufców w swoich działaniach będą kładły nacisk na pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania na działalność hufca, szczególnie programową i kształceniową, oraz podstawowych jednostek organizacyjnych;

Zadania dla Komendy Chorągwi:

1. Chorągiew Śląska systematycznie będzie aplikować o środki finansowe, w tym m. in. ze środków unijnych. W celu sprawnego przebiegu aplikowania i rozliczania pozyskanych środków zostanie powołany zespół pozyskiwania środków wspierający Skarbnika Chorągwi;
2. Wysokość dodatkowej składki zadaniowej na realizowane wspólne zadania będzie konsultowana i rozliczana wspólnie z hufcami;
3. Komenda Chorągwi przy współudziale grona ekspertów z zakresu prawa podatkowego, dokona analizy możliwości rozliczania podatku od wartości dodanej VAT w zakresie funkcjonowania stowarzyszenia posiadającego status OPP. Wyniki i ewentualna zmiana polityki w zakresie rozliczania podatku VAT powinna być podjęta po konsultacji na szczeblu hufców;

4. Komenda Chorągwi podejmie działania zmierzające do zwiększenia przejrzystości i świadomości sytuacji finansowej Chorągwi oraz podejmowanych decyzji w obszarze finansów i majątku;
5. Komenda Chorągwi minimum raz w roku przygotuje szkolenie związane z finansami w Związku dla kadry kierowniczej hufców (nie tylko dla księgowych, skarbników i finansistów);
6. W realizowanych działaniach będzie uwzględniane finansowanie z funduszy europejskich zgodnie z priorytetami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na okres 2014-2020 oraz Strategii Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+";
7. Komenda Chorągwi będzie przygotowywała i przeprowadzała systematyczne zbiórki skarbników i osób odpowiedzialnych za finanse w hufcach, zgodnie z planem przygotowanym na minimum rok do przodu, będące ważnym elementem wspierania zarządzania chorągwią;
8. Kadra zajmująca się finansami będzie stale podnosić swoje kwalifikacje i dbać o wysoką jakość swojej pracy;
9. Komenda Chorągwi określi wskaźniki rentowności baz obozowych podległych jednostek, dokona analizy uzyskanych wyników oraz podejmie działania zmierzające do poprawy sytuacji nierentownych baz. Systematycznie będzie dokonywany przegląd baz i ośrodków pod kątem racjonalności ich utrzymywania oraz pozbycia się tych baz i ośrodków, które generują duże koszty, stanowiące obciążenia dla hufców, które nimi zarządzają;
10. Komenda Chorągwi rozważy zmianę lub unowocześnienie oprogramowania wykorzystywanego do rozliczeń finansowych hufców;
11. Komenda Chorągwi opracuje i wdroży jednolity program oraz instrukcję do rozliczeń obozów organizowanych w Chorągwi Śląskiej;
12. Obsługa księgową w Komendzie Chorągwi będzie prowadzona na profesjonalnym poziomie w oparciu o terminowo przekazywaną dokumentację finansową, a miesięczne rozliczenia finansowe hufców zakończone każdorazowo będą „Protokołem miesięcznego rozliczenia”, zawierającego informację o brakach i uchybieniach w dokumentacji, które przekazywane będą w wersji elektronicznej komendantom hufców oraz przewodniczącym hufcowych komisji rewizyjnych;
13. Komenda Chorągwi będzie działać w oparciu o stale monitorowany i zrównoważony budżet;
14. Komenda Chorągwi będzie prowadziła przejrzystą politykę dotyczącą spraw finansowych, w oparciu o działający system konsultowania kluczowych decyzji finansowych z komendantami hufców oraz pozostałymi władzami Chorągwi;
15. Komenda Chorągwi na bieżąco będzie monitorowała sytuację finansową hufców;
16. Środki pochodzące ze zbiorów publicznych oraz 1% będą pozyskiwane i rozliczane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa na każdym szczeblu struktury;
17. Efektywne zarządzanie majątkiem Chorągwi będzie odbywać się na wszystkich szczeblach organizacyjnych; zostaną podjęte wszelkie możliwe działania w celu zwiększenia wartości majątku, w tym m. in. poprzez podejmowanie inwestycji dofinansowywanych ze źródeł zewnętrznych.

Obszar 5 – WIZERUNEK I PROMOCJA

Diagnoza:

Nie wszystkie hufce stosują system identyfikacji wizualnej spójny dla całego ZHP. Szwankuje także współpraca Komendy Chorągwi z mediami. Zespół Promocji przygotowuje materiały promocyjne, ale nie podejmuje innych „zewnętrznych” działań promocyjnych. Dobrze funkcjonuje system komunikacji wewnętrznej przekazujący informację. W hufcach w znikomym stopniu działa Ruch Przyjaciół Harcerstwa.

Cel:

Zwiększenie działań promocyjnych i wizerunkowych pokazujących śląskich harcerzy, jako wypróbowanych i rzetelnych partnerów w działalności społecznej oraz w służbie na rzecz województwa śląskiego. Wypromowanie naszych działań i zwiększenie rozpoznawalności ZHP wśród mieszkańców regionu.

Realizacja:

Zadania dla hufców:

1. Komendy hufców na bieżąco będą budowały i rozwijały współpracę z mediami lokalnymi;
2. Komendy hufców będą posiadały i stosowały w swojej działalności ogólnozwiązkowy system identyfikacji wizualnej oraz spójne zasady działań promocyjno-medialnych;
3. W każdym hufcu będą działały osoby lub zespoły kierowane przez przeszkolonych instruktorów odpowiedzialne za promocję i informację oraz działające na podstawie opracowywanych planów działań promocyjnych.

Zadania dla Komendy Chorągwi:

1. Promocja działań harcerskich będzie oparta o planowe, spójne i systematyczne działania na każdym szczeblu organizacji, a podstawowym elementem w komunikacji zewnętrznej będą multimedialne i dobrze administrowane strony internetowe środowisk harcerskich, hufców i Chorągwi;
2. Komenda Chorągwi oraz pozostałe władze Chorągwi będą stosowały spójny z obowiązującym w ZHP system identyfikacji wizualnej;
3. Chorągiew Śląska jest i nadal będzie uznanym, silnym, dobrze postrzeganym i rozpoznawalnym partnerem zarówno w środowisku działania, wśród władz lokalnych oraz regionalnych, a mieszkańcy i władze województwa będą na bieżąco informowani i świadomi podejmowanych przez Chorągiew Śląską działań;
4. Komenda Chorągwi na bieżąco będzie budowała i rozwijała współpracę z mediami;
5. W Chorągwi będą funkcjonowały określone, spójne zasady prowadzenia działań promocyjno-medialnych;
6. Komenda Chorągwi cyklicznie będzie organizowała szkolenia z zakresu promocji, wizerunku i budowania relacji partnerskich oraz medialnych;
7. Komenda Chorągwi corocznie ogłaszać będzie konkurs na film oraz na prezentację promującą działalność harcerską Chorągwi Śląskiej;
8. W Komendzie Chorągwi wyodrębniona zostanie funkcja Rzecznika Prasowego, a także Zespół Promocji i Zespół Informacji, które kierowane będą przez przeszkolonych instruktorów. Zespoły te będą działały na podstawie opracowywanych planów działań promocyjnych;
9. Komenda Chorągwi nadal będzie budowała pozytywny wizerunek w środowisku działania poprzez tworzenie partnerskich relacji z władzami wojewódzkimi i lokalnymi, jak również z innymi organizacjami pozarządowymi, działającymi na terenie województwa;
10. W Chorągwi coraz aktywniej będzie działała Śląska Rada Przyjaciół Harcerstwa będąca silnym wsparciem dla podejmowanych działań statutowych realizowanych w drużynach, szczepach, hufcach i w Chorągwi;
11. Śląska Rada Przyjaciół Harcerstwa oraz Stowarzyszenie Ruchu Harcerskiego „Czuwaj” nadal będą ambasadorami działań Chorągwi Śląskiej;

Harmonogramy działań, w tym zamierzenia i zadania, określone będą co roku w planach operacyjnych hufców i Komendy Chorągwi. Plany operacyjne Komendy Chorągwi będą zgodne z kierunkami działania corocznie zatwierdzanymi przez Radę Chorągwi. Sprawozdania będą przedstawiane zgodnie ze Statutem ZHP Radzie Chorągwi i Komisji Rewizyjnej Chorągwi.